

Közéletünk hírei

KIJELÖLTÉK
A MAGYAR
ENSZ-KÜLDÖTTTSÉGET

Az Elnöki Tanács jóváhagyta az ENSZ közgyűlésének 20. ülészakán részt vevő magyar küldöttség összetételét. A küldöttség vezetője Péter János külügyminiszter, tagjai: Mór Péter, a külügyminiszter első helyettese, Csatornai Károly nagykövet, a Magyar Népköztársaság állandó ENSZ-képviselője, dr. Beck János, a Magyar Népköztársaság kubai nagykövete, dr. Ustor Endre és Lőrincz Tamás, a Külügyminisztérium főosztály vezetői

ELUTAZOTT
CORNELIU MANESCU

Corneliu Manescu, a Román Szocialista Köztársaság külügyminisztere, aki Péter János külügyminiszter meghívására szeptember 15-18 között baráti látogatást tett a Magyar Népköztársaságban, szombaton elutazott Budapestről.

A cserépkályha-hadművelet

Ugye észrevették tavaszal a cserépkályha-hadműveletet? Nem tudom hány ágyú ösztöze dördült el, viszont 8-9 ezerre tehető a városban a cserépkályhák száma. Ha egy lakásra két-töt veszünk, vagy ha úgy számítjuk, hogy csak a használat felének küldött felszólítást az Ingtalankezelő Vállalat a kályhák rendbehozása végett — akkor körülbelül 4 ezer ágyú indult az ostromra.

Az „ellenség” ugyan nem kapitult, de a lópor füstje azóta már elszállt. Bizvást mondhatjuk, most éppen fegyverszünet van.

Olcsóbb, mint az új

Miért is volt szükség erre a hadműveletre? A kérdés Kószó Józsefnek, az IKV igazgatójának szól.

— Egy szakemberekből álló kollektíva kidolgozta Budapestben a cserépkályhák élettartásának normatíváit. Ezek szerint ha egy-két évenként felülvizsgálják (kikormozzák) és öt-hat évenként karbantartják (átrakják) őket, akkor 25-30 esztendőig is eltarthatnak. Szegezen 1959 óta csaknem kétszeresére nőtt a cserépkályhák száma, mert bár drágábbak mint a közönséges vaskályha, igen gazdaságos velük a tüzelés. Az ellenőrzést azért tűztük ki célul, hogy megakadályozzuk a kályhák gyors elhasználódását. A felülvizsgálat vagy még a karbantartás is olcsóbb, mint egy új kályha építése.

Ez világos. Tehát személyesen ellenőrizték a kályhák állapotát?

— Részben igen, de mivel dolgozaink létszáma korlátozott, sok helyre csak írásos felszólítást küldtünk ki. Sajnos, becsúszott az a hiba, hogy bár a házkézeltések októberben kapták meg a feladatot, csupán márciusban kezdtek hozzá teljesítéséhez.

Őket ki ellenőrzi?

A hadművelet tehát így jött létre. A felszólítás hatása azonban egyáltalán nem szolgálta a célt, stílszerű hasonlattal: nagyobb volt a füstje, mint a lángja. Egyrészt felháborodást váltott ki a lakosság körében, másrészt megnövelte azok esélyeit, akik munkaidő után, este, néha azonban munkaidő alatt, nappal is fuszának. Mért valljuk be őszintén: lakást festetni vagy kályhát rakatni jobbára kontárokkal szoktunk. S ami a legmeglepőbb: a kontár sem olcsóbb már, mint a szakember. Őket egyelőre igen nehéz ellenőrizni!

További kutatásokra van szükség

Nyilatkozat a II. Országos Etikai Konferencia vitáiról

Mint már jelentettük, háromnapos vita után befejeződött a II. Országos Etikai Konferencia. A napirenden szereplő kérdések — olvasóinkat a konferencián elhangzott több előadás részleteinek közlésével erről tájékoztattuk. — a szocialista erkölcs fontos elvi problémáit érintették. A konferencia befejeztével megkértük dr. Kalocsai Dezső tanszékvezető docent, a filozófiai tudományok kandidátusát, hogy foglalja össze a vitában felvetődött kérdéseket.

Segítség más tudományoktól

— A vita központjában — mondotta Kalocsai Dezső — az egyéni és a közérdek harmóniája alakulásának kérdései álltak. A felszólalások e problémakörön belül elemezték az egyéni érdek és a közérdek fogalmát, valamint az érdekközvetítő eszközök alakulását az épülő szocializ-

mus viszonyai között. Nem állítható, hogy a vitában teljesen egységes álláspontok alakultak ki, vagy hogy a jelentős kérdéseket bárki is a végleges megoldás igényével akarta volna lezárni. Erről szó sem volt. Hiszen akár az egyik, akár a másik kérdésben rendkívül nagy erőfeszítéseket igénylő, társadalmi valóságunkat konkrétan kutató és elemző munka szükséges még! Ezért a konferencián nagyon gyakran a kérdések általánosabb, elvi oldalai kerültek előtérbe. A vita megállapította azt is, hogy a vitatott kérdések megoldását a közgazdaságtan, a pszichológia, a pedagógia és természetesen a történelmi materializmus más területein folyó, de az etikai problémakört érintő kutatások nagyban elősegíthetik.

A kollektívák szerepe

— Társadalmunk konkrétabb elemzése és az említett tudományterületeken folyó kutatómunka elősegítheti annak tisztultabb felismerését, hogy melyek azok az áttételek, közvetítési formák és, elmentmondások, amelyek keresztlül a szocialista ember erkölcsi tulajdonságai fokozatos és egyre nagyobb mértékben kifejeződnek, és amelyeknek alapján egyre többen fognak kommunista módon élni és dolgozni. Ezzel kapcsolatban a konferencia vitájában különös jelentőséget kapott a szocialista kollektíva szerepe. A szocialista kollektíva a legfontosabb eszközök egyike az új típusú ember nevelésében. Hiszen az egyén sohasem elszigetelten él. Emi-

att elsősorban nem azzal válik szocialista emberré, hogy megtanulja a szocialista erkölcs normáit, elveit, hanem inkább azáltal, hogy a szocialista társadalom különböző szervezeteit kollektívákban él. Ezeknek kialakulása az osztálytársadalmi, gazdasági, politikai és ideológiai folyamatok fejlődésének van alávetve. Ezt a problémát az úgynevezett „kiskollektívák” és az egész társadalmi fejlődés viszonyának kérdése kapcsán számos hozzászóló színvonalas fejtegetésekben érintette.

— A szocialista ember erkölcsisége alakulásának osztálytörzsi formái között az elmondottak mellett több hozzászólásban felmerültek még a közvélemény és a lelkiismeret kérdései is, amelyek a szocialista erkölcsiség fejlődésének szintén fontos tényezői.

Hasznos munkaértekezlet

— A konferencia alapvető jellegét tekintve munkaértekezlet volt. Lehetővé tette egyebek közt azt is, hogy több fiatal kutató először számolhasson be eredményeiről. Ebből a szempontból különös jelentőségű volt egy pécsi kollektíva beszámolója, amely konkrét szociológiai eszközökkel történt vizsgálat anyagát tartalmazta. A vizsgálatot a Baranya megyei ifjúság körében végezték.

— A konferencia 120-140 résztvevője között nagy számú érdeklődő oktató is volt, akik az etika oktatásában kívánják hasznosítani a konferencián elhangzottakat.

Újabb kedvezményes ruházati vásár

30-40 százalékos engedmények

Szombaton a Belkereskedelmi Minisztériumban rendezett sajtótájékoztatón bejelentették, hogy a kereskedelem idei nagyarányú, egyszerű készletrendezési akciója befejezéséhez közeledik. Az akció utolsó akkordjaként a ruházati kereskedelem szeptember 20-október 3. között rendezi meg az ideai hatodik, s egyben utolsó kedvezményes vásárát. A kiállításán

cikkeket, férfi, női és gyermek bundacipőket.

A sajtótájékoztatón elmondották azt is, hogy

az idei eddigi ruházati vásárokon mintegy 900 millió forintot takarított meg a lakosság.

lényegében igen keresett cikkek vásárlásával. (MTI)

mintegy 250 millió forint értékű őszi-téli jellegű ruházati cikket hoznak forgalomba 30-40 százalékos engedménnyel.

A vásár cikkeinek nagy részét különböző szövetek, valamint női, férfi és gyermek konfekcióáruk teszik ki. Egyebek között több mint 150 000 méter pamut ruhaanyag, csaknem 50 000 méter kártolt férfi és női ruhaszövet, 50 000 méter különböző kabátszövet kapható hétfőtől olcsóbban. Ezenkívül

előnyös áron kínálja a vásár a férfi és a női télikabátokat, öltönyöket, zakókat, nadrágokat, flanelruhákat.

A gyermekruházati cikkek választéka is gazdag: mintegy 50 000 gyermek szövetkabát, 35 000 lányka szövetruha, 25 000 fiúöltöny, 40 000 fiúzako és -nadrág várja a vevőket. Kisebbségi mennyiségben hoznak forgalomba kedvezményesen kötöttárúkat, alsó konfekció- és divatáru-

Pótlás és alkotás

Elvonult az évszázad árvize, leküzdöttük a tavaszi állapotbetegség járványát, az elszaporodó mezei kártevőket. Anélkül, hogy részleteiben felidézni a forró nyári napok atmoszféráját; a napokét, amelyek nemcsak hőmérővel, de a kötelelességtudás, a helytállás mércéjével mérve is oly magas hőfokúak voltak, csupán a közvéleményt akkoriban méltán foglalkoztató aggodalmakra emlékeztetünk: hogyan heverjük ki a súlyos természeti csapásokat, miként ellensúlyozzuk a népgazdaságot ért károkat?

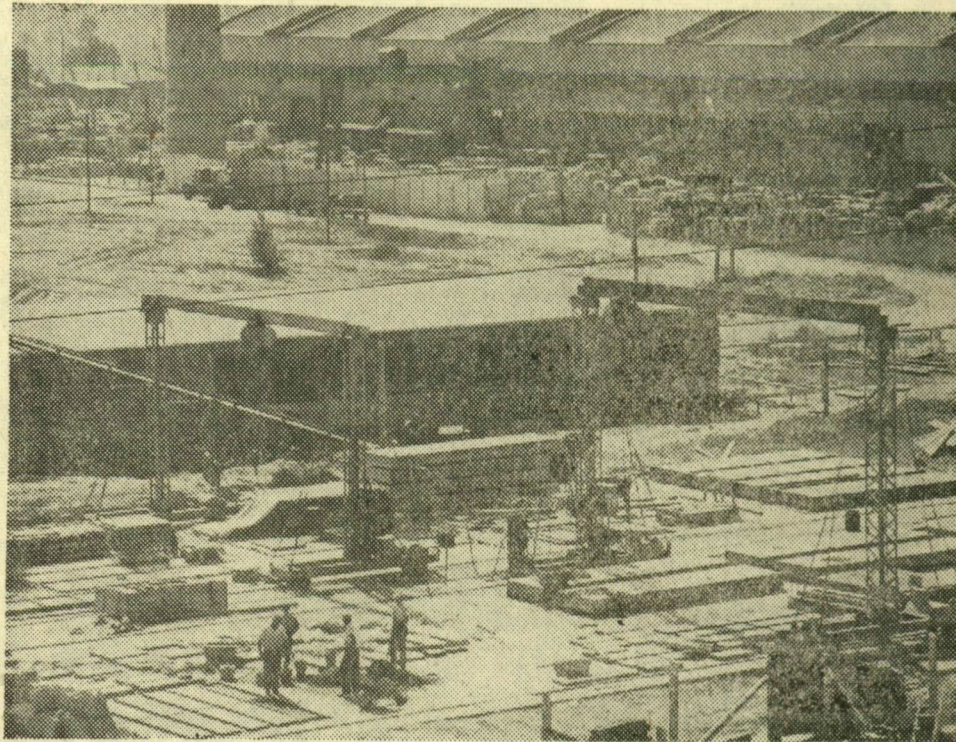
Ma már tény, hogy a károk jelentősek voltak, a népgazdaság fejlődését, az esztendő tervében körvonalozott feladatok megoldását alapjaiban nem érintik! A szocialista gazdálkodás olyan előnyének voltunk tanúi és cselekvő részesei ebben az időszakban, amely így foglalható össze: közösek munkánk gyümölcsei, és a károkat is gyorsabban, hatékonyabban enyhíthetjük együttesen.

Mindemellett ma sem teljesen indokolt múlt időben beszélni a természeti károkról. Ha az áradat hullámai elvonultak is, következményei korántsem tűntek el. A nemzeti vagyon és a személyi tulajdont ért károkat most és ezután kell folyamatosan ellensúlyoznunk. Nyilvánvaló, hogy például az anyagi-műszaki eszközöket koncentráltan harcbavető árvédelem költségeit más területekről kellett az akkor legfontosabbra átirányítani. Nem jelentéktelen összegek ezek; negyvenezer tonna kő, négy millió homokszák, 36 ezer acéllemez védelmezte a partokat, nem szólva a 350 földmunkagépről, 1200 dömperről, helikopterekről, vízalatti televíziós berendezésekről. Összesen mintegy 450 millió forintba került a védekezés; az ár és a belvizek, a száj- és körömfájás teljes kártétele pedig, mint ismeretes, hozzávetőleg 3 milliárd forint. Ilyen összeget nem lehet az állami költségvetés „mellényzsebéből” kifizetni. Jellemzi a kár méreteit, hogy 1964-ben hozzávetőleg ennyit fordíthatunk összesen lakásépítésre, illetve: több ez a hárommilliárd, mint amennyit egy év alatt teljes gépiparunk beruházásaira költöttünk. Igaz, a társadalom összefogása, segítőkészsége is enyhíti a kárt szenvedett családok gondjait, de az összegyűjtött mintegy 150 millió forint természetesen a helyreállítási költségek kis részét fedezi.

Elsősorban azokban az iparágakban hárulnak most, az év második felében az átlagost meghaladó feladatok a dolgozókra, ahol az árvíz termelési elmaradást okozott, a kárt pótolni is kell. A kohó- és gépiparban például az év első felében 800 ezer munkaóra-csökkenést okozott az árvíz, s a vállalatok álló- és forgóalapjaiban keletkezett kár mintegy 35 millió forint. A hajóiparban, ahol egy időre a termelést is be kellett szüntetnie, 150 millió forintra tehető az elmaradás. Az építőipar nagymennyiségű gépi berendezést és munkaerőt irányított át a védekezéshez, s több mint száz munkahelyen kényszerült átmeneti szünre, ötven építkezésen pedig csak mérsékelt erővel dolgozhattak az építők — viszont nagy népgazdasági érdek, hogy az átadásra tervezett üzemek, lakások mégis időre elkészüljenek. Jelentős a szállítási elmaradás, hiszen a tervben előirányozottak helyett hetekig a védekezéshez szükséges anyagokat, gépeket továbbították, s több vegyipari üzem is szüneteltette átmenetileg a munkát.

Túlzott egyszerűsítés lenne, ha csak a természeti károk ellensúlyozásaként fognánk fel a második fél év egyébként is jelentős feladatait. Nagy erőfeszítéseket követel például, hogy a költségek tervszerű mérséklésén belül nem csökkentek kielégítő mértékben az anyagköltségek, hogy a gépipar egész esztendői export-kötelezettségének csak kisebb hányadát teljesítette az első fél évben és ezért a nagyobb rész az év hátralévő hónapjaira jut, hogy kedvezőtlen tünetek tapasztalhatók a vállalati készletek alakulásában stb. Ez a néhány példa is jelzi: nagy hiba lenne a károk pótlását egyszerűen az elmaradt termék-mennyiség gépies „behozásának” mindössze tervteljesítési kötelezettségnek tekinteni. Csupán arról van szó, hogy a mai, folyamatos gazdálkodási feladatok közepette se felejtkezzünk el a nyári napokról, az együttérző, segítőkész közhangulatról. Közös érdek, hogy — a munkát ösztönző értelemben — emlékezzünk erre, hiszen a népgazdasági „pénztár” váratlan és tetemes kiadásainak ellensúlyozása hatékony, eredményes gazdálkodással, életkörülményeink tervszerű javításának is feltétele!

T. A.

Bővítik a könnyűtéművet A Székesfehérvári Könnyűtéművet az elmúlt években kezdtek el a széles-szalag hengermű bővítésének első útjára építkezést. Ez a nagy építkezés körülbelül 1500 munkást foglalkoztat. A munkások 1200 fővel állnak a munkásszállás mellett, egy négyemeletes — 150 személyes — munkásszállás és három lakóházat építenek. Az építkezés befejezése után az ideiglenesen munkásszállásként használt lakóházakat átadják eredeti rendeltetésüknek. Az építkezésnél a tereprendezés, a földmunka körülbelül 80 százaléka elkészült. Az úthálózat 70 százaléka kész. Megkezdtek az igazgatósági épület alapozását is. Képünkön: vasbeton előregyártó telep az építkezésen